САЙЛОВДАН САЙЛОВГАЧА:

САНОАТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҲАЖМИНИНГ ЎСИШИ

КПСС XXIV съезди қарорлари ва партиямиз Марказий Комитетининг қатор Пленумлари, кўрсатмалари асосида областимиз саноатчилари социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирдилар. **ОБЛАСТЬ САНОАТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШИ ОХИРГИ САИЛОВ ЎТГАН ВАҚТДАН БУЁН ЮКСАК СУРЪАТЛАР БИЛАН ОДИМЛАДИ. ХУСУСАН УЧ ЙИЛ МОБАЙНИДА САНОАТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҲАЖМИ 27,3 ПРОЦЕНТ ОШДИ. МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИ 18,3 ПРОЦЕНТ ЎСДИ. ПЛАНДАН ТАШҚАРИ КЎПЛАБ МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРИЛДИ. ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ 41,8 ПРОЦЕНТ ОРТДИ.**

Айниқса минерал ўғит ишлаб чиқариш, қишлоқ хўжалик машиналарини тайёрлаш, шунингдек енгил саноат буюмларини кўплаб етказиб беришга алоҳида эътибор берилди.

Саноатнинг барча тармоқларида зарбдорлик ҳаракати авж олди. Ҳозирги вақтда коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун бошланган ҳаракатда юз мингдан ортиқ киши иштирок этяпти. Шу давр ичида Тошкент ва Олмаота областлари саноатчиларининг меҳнатдаги беллашуви, Иваново области меҳнаткашлари билан ўзаро алоқаларининг мустаҳкамланиши мусобақани ғоят кучайтириб юборди.

Саноат ишлаб чиқаришидаги уюшқоқлик ва талабчанлик туфайли **областдаги қатор шаҳарларнинг саноат корхоналари ишлаб чиқараётган буюмлар Давлат сифат белгисига сазовор бўлди. Тошкент шаҳар корхоналари ҳозирги вақтда сифат белгиси билан 62 хил, Чирчиқ шаҳри эса 33, Янгийўл шаҳри 13 хил буюм чиқармоқда. Шу йилнинг биринчи кварталида товар маҳсулоти таннархини камайтиришдан олинган жамғарма 6 миллион сўмдан кўпроқни ташкил этди.**

ОБЛАСТИМИЗДАГИ ТЎҚҚИЗТА БИНОКОРЛИК ТАШКИЛОТИ ВА БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИ САНОАТИ КОРХОНАЛАРИ ШУ ЙИЛНИНГ БИРИНЧИ КВАРТАЛИДА БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБЛАРИ БЎЛДИЛАР. Улар орасида «Ташпромстрой» тресги, Ангрен керамика комбинати, Ғазалкент тошга ишлов бериш комбинати, 23-қурилиш трестининг 1 ва 8-механизациялашган кўчма колонналари ва бошқалар бор.

Тўққизинчи беш йилликнинг ўтган йилларида кўплаб халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқарадиган қўшимча қувватлар ишга тушди. Асосан бундай йирик объектлар енгил саноат, озиқ-овқат саноати, гўшт-сут саноати ва бошқа тармоқларда бунёдга келди. Олмалиқ маиший химия заводи, Чиноздаги қум-шағал карьери, Ангрен дарёси атрофидаги тоннеллар ва гидротехника иншоотлари, Чорвоқ ГЭСидаги гидроагрегатлар, Чирчиқ ойна заводидаги янги қувватлар шулар жумласидандир. Янгибозор посёлкасида пахтани қайта ишлаш фабрикаси, Олмалиқ химия заводининг иккинчи навбати фойдаланишга топширилди.

Область саноатчилари бу йил социалистик мусобақани янада авж олдирган ҳолда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашмоқдалар.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 113 (5206).

11 ИЮНЬ СЕШАНБА

1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

МУНОСИБ НОМЗОДЛАР

СВЕТЛОГРАД (Ставрополь ўлкаси, 7 июнь. ТАСС). Ставрополь ўлкасидаги Петровский сайлов округи меҳнаткашлари вакиллари бугун Светлограддаги «Победа» колхозининг маданият уйида шу округдан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари Ф. Д. Кулаков билан учрашдилар.

Йиғилиш аҳли КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросини баланд руҳ билан Фахрий президиумга сайлади.

Йиғилишни Петровский район партия комитетининг биринчи секретари И. А. Толстой очди.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили — Петровский районидаги «Правда» колхозининг раиси Б. В. Кульчановский Ф. Д. Кулаковнинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида гапириб берди, округдаги барча сайловчиларни коммунистлар билан партиясизлар мустаҳкам блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз беришга чақирди.

Учрашувда сўзга чиққан сайловчилар жонажон ватаннинг экономикаси ва маданиятида эришилган улкан зафарлар тўғрисида гапирдилар. Коммунистик партиянинг ички ва ташқи сиёсатини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш йўлида ҳормай-толмай қилаётган ишларини қизғин маъқулладилар.

КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари, партиянинг аграр сиёсати муваффақиятли амалга оширилмоқда, деб таъкидлашди нотиқлар. Ставрополь ўлкаси қишлоқ хўжалигининг жадал ривожланаётганлиги бунинг ёрқин далилидир. Учрашув иштирокчилари Ставрополь деҳқонлари беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили планини муддатидан илгари бажарадилар деб айтдилар.

Йиғилиш қатнашчилари томонидан самимий кутиб олинган Ф. Д. Кулаков нутқ сўзлади. Мен бу ишончни юксак қадрлайман, деди у, ва коммунист сифатида буни улуғ Коммунистик партиямизга билдирилган ишонч деб ҳисоблайман. Совет кишилари ўз партиясига чексиз ишонади ва комил ишонч билан партия кўрсатган йўлдан бормоқда. Ленин партияси бутун фаолиятининг олий мақсади ҳамиша халқ ҳаётини яхшилашдан, меҳнаткашларнинг бахт-саодати тўғрисида меҳрибонлик қилишдан иборат бўлиб келганлигига совет кишилари ўз тажрибаларида амин бўлмоқдалар.

* * *

МИНСК, 7 июнь. (ТАСС). Бугун Белоруссия пойтахтида СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Минск шаҳар биринчи сайлов округи сайловчилари билан шу округдан депутатликка кандидат КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров учрашди.

Йиғилиш аҳли КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросини Фахрий президиумга баланд руҳ билан сайлади.

Минск шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. А. Лепёшкин йиғилишни очди.

Депутатликка кандидатнинг ишончли вакили — Минск автомобиль заводининг бош конструктори СССР Давлат мукофотининг лауреати М. С. Висоцкий К. Т. Мазуровнинг ҳаёт йўли ва фаолияти тўғрисида гапириб берди. У автомобилсозлар коллективи номидан гапириб, сайлов кунида округнинг барча сайловчиларини ватаннинг энг яхши фарзандлари — коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз беришга чақирди.

Сўзга чиққанлар КПСС Марказий Комитетининг сайлов олди Мурожаати барча совет кишиларига маъқул бўлганлиги тўғрисида гапирдилар. Нотиқлар таъкидладиларки, барча сайловчилар коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз бериш билан совет кишиларининг жонажон Коммунистик партия теварагидаги бузилмас жипслигини, КПСС XXIV съезди қўйган вазифаларни амалга оширишга тайёр турганликларини яна бир карра намойиш қиладилар.

Йиғилиш аҳли самимий кутиб олган К. Т. Мазуров нутқ сўзлади. Олий Советга ўтган сафарги сайловдан кейинги тўрт йил мобайнида катта-катта воқеалар кўп бўлди. КПССнинг XXIV съезди шуларнинг энг муҳимидир. Совет кишилари шуни мамнуният билан қайд қилиб ўтадиларки, партия ишлаб чиққан ва КПСС Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий Бюроси изчиллик билан амалга ошириб бораётган йўл ленинчи йўл бўлиб, халқ манфаатларини тамомила акс эттиради.

ЕРНИ ДЕҲҚОН БОҚАДИ, ЕР-ЭЛНИ

«ЕРНИ КЎЗ ҚОРАЧИҒИДЕК АВАЙЛАБ САҚЛАНГИЗ».

В. И. ЛЕНИН

Йўлдош ХОЖИМАТОВ,
Бўка районидаги
Ҳамза номли колхоз раиси

Ер — ҳамма бойликлар хазинаси. Инсониятни кийинтирадиган пахтани, дастурхонимизни тўкин-сочин қилаётган жамики маҳсулотни ердан оламиз. Буларнинг ҳаммаси деҳқон меҳнати, маҳорати, эл-юртига бўлган муҳаббати туфайли бунёд этилади. Шунинг учун ерни ардоқлашимиз, унинг ҳар бир қаричини қимматбаҳо мулкимиз сифатида асрашимиз керак.

Партия ва ҳукуматимиз экин майдонларини кенгайтириш, мавжуд ерлар унумдорлигини йил сайин ошира бориш қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдида турган ғоят муҳим вазифа эканлигини таъкидлайдилар ва бу улуғвор вазифани шараф билан бажаришимизда бизга ҳар жиҳатдан — замонавий кучли мукаммал техника, минерал ўғит, турли-туман препаратлар ва бошқа зарур ашёлар билан амалий ёрдам бериб келмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев қўриқ ерларнинг ўзлаштирила бошланганлигига 20 йил тўлганлиги муносабати билан Олмаотада ўтказилган тантанали йиғилишда сўзлаган нутқида бундай деган эди:

«Ер халқнинг бебаҳо бойлигидир. Биз эса шу бойликни авайлаб асрашимиз, унинг ҳосилдорлигини оширишимиз, ҳар гектар ердан тобора кўпроқ самара олишга ҳаракат қилишимиз лозим». Ҳақиқатан ҳам ерни авайлаб асраганимиздагина деҳқончилик маҳсулотларини кўпайтирган бўламиз, чорвачиликни ривожлантиришга эришамиз.

Колхозимиз аъзолари, механизаторлари ер унумдорлигини ошириш, маҳсулотни йил сайин кўпайтира бориш йўлида астойдил меҳнат қилиб келмоқдалар. Шу муносабат билан тўққизинчи беш йилликнинг ўтган уч йили давомида ерларимиздан олинган унумни олдинги беш йилликнинг уч йилига солиштириб кўрадиган бўлсак, бу соҳада сезиларли ютуқларни қўлга киритганлигимиз яққол кўринади.

Тўққизинчи беш йилликнинг уч йили мобайнида колхозда пахтанинг ялпи ҳосили 15 минг 764 тоннадан зиёд бўлди. Бу олдинги беш йилликнинг уч йилидагига қараганда 3870 тонна кўп, демакдир. Шунингдек, дон, сабзавот, мева, гўшт, сут, тухум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари бир мунча кўп етиштирилди.

Шуни алоҳида қайд қилмай иложимиз йўқки, колхозимизда ердан унумли фойдаланиш, ҳосилдорликни ошириш соҳасида қатор тадбирлар амалга оширилаётган ва унинг яхши натижалари кўриниб турган бўлса ҳам, аммо биз ҳали бу соҳада ички имкониятларимиздан, резервларимиздан тўла фойдаланаётирмиз, деб айта олмаймиз.

Буни қуйидаги фактларда таҳлил қилиб бермоқчиман.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедова, уста пахтакор Шарифжон Валижонов, Азимхўжа Сангинов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда, масалан, ўтган йили гектаридан 40—47 центнердан пахта йиғиб олинди. Колхоз бўйича эса гектаридан 33,6 центнердан ҳосил топширилди. Бу, албатта, хўжалигимиз учун ёмон кўрсаткич эмас. Лекин, илғор бригадалар эришаётган натижага таққослайдиган бўлсак, ҳали бизнинг колхозда пахта ҳосилини ошириш учун резервлар тўла ишга солинмаётганлигини кўрсатади. Колхоз даражасидан анча юқори ҳосил олаётган бригадалар билан бир қаторда колхоз даражасига нисбатан бирмунча кам пахта олаётган бригада ва звенолар ҳам борки, биз бундан буён ана шу бригадаларда ҳам ҳосилдорликни колхоз даражасидан юқори бўлишига эришиш тадбирларини кўришимиз керак.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти бултурги иш натижаларини муҳокама қилиб, кам ҳосилли бригадаларни ўрта даражадаги бригадаларга, ўрталарини юқори ҳосиллилар қаторига етказиб олиш тадбирларини белгилаб чиқди. Биз бунда асосан ердан тўла ва унумли фойдаланиш муҳим вазифа эканлигини таъкидлаб ўтмоқчимиз. Гектаридан 40—47 центнердан ҳосил етиштираётган бригадаларда аввало гектарлар тўлиқ бўлади. Карта чеккалари, бурчаклари, ўқариқ бўйларигача чигит экилади. Кўчат қалинлиги белгиланган миқдорда бўлганлиги ва ҳар туп ғўза меҳр-муҳаббат билан парвариш қилинаётганлиги учун ҳам ана шу бригадаларда ҳосилдорлик йил сайин ошиб бормоқда.

Беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йилида колхозимиз аъзолари ерлардан унумли фойдаланишга астойдил кириишиб, она-Ватанга 6500 тонна пахта, 1001 тонна дон, 225 тонна сабзавот, 700 тонна полиз маҳсулоти, 300 тонна картошка етказиб беришга, чорвачилик маҳсулотини янада кўпайтиришга қатъий қарор қилдилар ва шу кунларда республикамиз юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун ғайрат-шижоат кўрсатиб ишламоқдалар.

Ердан тўла ва унумли фойдаланишда партов ерларни, зовурлар бўйи, эски дарахтлар ўрнини ва ортиқча марзаларни текислаш ҳисобига гектарларни тўлиқ қилиб, унумдор ерларни кўпайтириш тадбирларини амалга оширмоқдамиз. Биз бу йил 17 гектар партов ерни ўзлаштирдик, ортиқча йўлларни, нозарур ариқларни текислаш ҳисобига беш гектар, марзаларни қисқартириш ҳисобига 16 гектар, жами 38 гектар ер қўшдик. Бундан ташқари 150 гектар ернинг мелиоратив аҳволи яхшиланди. 60 гектар ер капитал текисланди.

Карталарни кенгайтириш аввало, механизациядан фойдаланиш даражасини яхшиласа, иккинчидан гектарларнинг тўлиқ бўлишида катта роль ўйнайди. Шу билан бирга деҳқонлар, механизаторлар, мутахассисларнинг ерга бўлган жавобгарлигини ошириш, раҳбарлардан ерни талон-тарож қилинишига йўл қўймасликни талаб этиш, ҳар бир бригада ва звенодаги ердан мажбуриятда белгиланган ҳосилнинг олинишини таъмин этиш бугунги кундаги асосий вазифа ҳисобланади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съездида сўзлаган нутқида **«Тупроқни сақлаш учун кураш — бу бутун жамиятимизнинг иши. Ерни ҳар қандай йўл билан айнитиб қўйишга жамиятта қарши қаратилган хатти-ҳаракат, деб баҳо бермоқ керак, кимки, ерга яхши қарамаса, ерни эъзозламаса, ернинг ҳосилдорлигини оширмаса, у халқ осойишталигининг моддий негизига путур етказган бўлади»** деб алоҳида таъкидлаган эди.

Биз шунга амал қилиб, колхоз ерларини кўз қорачиғидек сақлаймиз. Ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни йил сайин оширамиз. Зовурларни қисқартириш ҳисобига ерларни кенгайтирамиз, катта карталар этагидаги зовурларнинг ҳамма вақт тозалаб, зах сувларни яхши тортишини таъминлаймиз. Бўлар-бўлмасга ҳар қаердан ариқ олинишига, кераксиз уватларнинг бўлишига йўл қўймаймиз.

Ерларни кенгайтириш билан бирга унинг мелиоратив ҳолатини доимо яхшилаб бориш ҳам ҳосилдорликни оширишдаги муҳим омиллардандир. Биз ўз кучимиз билан ва давлат ёрдамига суянган ҳолда мелиорация ишларини ўз вақтида юқори сифатли ўтказилишини таъминлаймиз.

Ер унумдорлигини оширишда бегона ўтлар илдизини таг-томири билан қуритиш муҳим аҳамиятга эга. Далаларни ўтдан тозаламай туриб, пахтадан ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиб бўлмайди. Биз шу билан бирга кўплаб компост тайёрлашга, ерларни навбати билан ўғитлаб туришга алоҳида эътибор берамиз. Мавжуд механизмлардан унумли фойдаланиш, қўл меҳнатини камайтириш, деҳқончилик ишларининг ҳамма турларини комплекс механизациялаш меҳнат унумдорлигини оширишда, маҳсулот таннархини камайтиришда катта аҳамиятга эга эканлиги эътиборга олинаётганлиги учун колхозимизда пахтакорлар ва механизаторларнинг моддий даромади йил сайин ўсмоқда, турмушлари тобора фаровон бўлмоқда.

Деҳқончилик маданиятини оширишда малакали тракторчилар сонини кўпайтириш, уларни ҳамма вақт ўқитиб ўргатишга алоҳида эътибор бериш, ерга бўлган жавобгарликларини ошириш, механизаторларнинг моддий манфаатдорликлари тўғрисида чинакамига ғамхўрлик қилиш раҳбарларнинг асосий вазифасидир.

Республикамизнинг бир группа колхоз ва совхозлари раҳбарлари ердан фойдаланиш ва унинг унумдорлигини ошириш тўғрисида ўз фикр-мулоҳазаларини матбуотда эълон қилдилар. Бу ҳужжат Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланди. Хўжалигимиз аъзолари ана шу муҳим ҳужжатни зўр қизиқиш билан ўргандилар ва ўз шароитимизга мослаб, юқорида баён қилинган тадбирларни белгиладик.

Бу йил чигит экиш муваффақиятли ўтказилди. Ҳозир колхозимизнинг асосий майдонларида ғўзалар яхши ривожланиб, ёппасига шоналамоқда. **Дала ишларини юқори сифатли ўтказишда тракторчи ва сувчи бугунги кунда ҳал қилувчи кишилардир.** Биз уларнинг унумли ишлашлари учун зарур шароитни яратиб берамиз.

Уста сувчиларимиз қаторларга таралган сув намининг даланинг ўзида қолиши, оқава билан чиқиб кетмаслигига ҳаракат қилмоқдалар. **Картадан оқаванинг чиқиб кетмаслиги солинган гўнг ва ўғит кучи ўша пайкалнинг ўзида, экинлар тагида қолиши ва илдизларга яхши сингиши учун сувчи маҳорат кўрсатиб ишлаши зарур.**

Халқимиз ерни деҳқон боқади, ер элни, деб бежиз айтмаган. Биз ерларимизни ҳамма вақт тўйдириб боқамиз ва ундан тобора кўпроқ унум олиш учун курашамиз. Мамлакатимиз куч-қудратини, халқимиз турмуш даражасини ошириш ишига, коммунизм мўл-кўлчилиги яратиш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун ҳормай-толмай меҳнат қиламиз.

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ БИЛАН ПОРТУГАЛИЯ РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДА ДИПЛОМАТИЯ МУНОСАБАТЛАРИНИ ЎРНАТИШ ТЎҒРИСИДА

ҚЎШМА АХБОРОТ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати билан Португалия Республикасининг муваққат ҳукумати 1974 йил 9 июндан бошлаб ҳар иккала мамлакат ўртасида дипломатия муносабатларини ўрнатиш тўғрисида келишиб олдилар.

Элчилар даражасида дипломатия ваколатхоналарини мумкин қадар тезроқ айирбошлашга қарор қилинди.

Томонлар ўзаро муносабатларини тинч-тотув яшаш принциплари ва БМТ уставининг мақсадлари ҳамда принципларига риоя қилиш асосида ривожлантиришга қарор бердилар. Томонлар СССР билан Португалия ўртасида дипломатия муносабатларининг ўрнатилиши тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга, Европада ва бутун дунёда ҳамкорликни ривожлантиришга имкон беради, деб ишонч билдирдилар.

ЁШ САЙЛОВЧИЛАР УЧУН

Тошкент тикувчилар маданият саройи ҳузуридаги агитпункт ёш сайловчилар билан меҳнат ветеранларининг учрашувини ташкил этди. Ёшлар шу ерда чорак асрдан бери меҳнат қилиб келаётган Юлия Денисовна Дерябина билан бошқа кадр ишчиларни табриклашди. Кекса авлод вакиллари совет демократиясининг тантанаси тўғрисида, «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси эришган катта-катта меҳнат зафарлари ҳақида гапириб бердилар.

Халқ чолғу асбоблари ансамбли, фабрика бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг солистлари концерт қўйиб, кеча қатнашчиларини хурсанд қилдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

НУКУС ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1976 йил 1 июндан бошлаб Нукус шаҳрида Нукус педагогика институти базасида Нукус Давлат университетини ташкил этишга қарор қилдилар.

Қорақалпоғистон АССРда университетнинг тузилиши Қорақалпоғистон меҳнаткашларининг ижтимоий-сиёсий ва маданий ҳаётида муҳим воқеадир. Бу — партиямиз Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси ва шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг мамлакатимиз барча республикалари экономикасини, фан ва маданиятини гуллатиш йўлидаги доимий ғамхўрлигининг ёрқин ифодасидир.

Партия ленинча миллий сиёсатининг амалга оширилганлиги, улуғ рус халқининг, СССРдаги барча халқларнинг қардошларча холисона ёрдами туфайли автоном республикада жуда катта ижтимоий ва маданий ўзгаришлар юз берди. Бу ўзгаришлар кишиларнинг маънавий қиёфасини тамомила ўзгартирди. Қорақалпоқ халқи бунёдкорликнинг кенг йўлига чиқиб олди, социализм ва коммунизм қурилишида жуда катта муваффақиятларга эришди.

Халқ маорифининг гуркираб ривожланиши, чинакам халқ зиёлиларининг, шу жумладан илмий ва таълим-тарбия кадрларининг ўсиб етишганлиги Қорақалпоғистон меҳнаткашларининг жуда катта ғалабасидир. Мана шуларнинг ҳаммаси Қорақалпоғистон АССРда Нукус Давлат университетини ташкил этиш учун зарур шарт-шароит яратди. Университетнинг тузилиши автоном республикада маданият ва фанни янада ривожлантиришга имкон беради, халқ хўжалиги учун юксак малакали мутахассислар тайёрлаш ва тарбиялашда жуда муҳим роль ўйнайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Олий ва Ўрта махсус таълим министрлигига янгидан ташкил этиладиган Нукус Давлат университетида тайёрланадиган мутахассислар рўйхатига оид таклифларни СССР Олий ва Ўрта махсус таълим министрлигига тегишли тартибда тақдим этишни топширдилар.

Ўзбекистон ССР Госплани, Олий ва Ўрта махсус таълим министрлиги Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети билан, манфаатдор министрликлар ва идоралар билан бирга автоном республиканинг олий маълумотли мутахассисларга бўлган эҳтиёжини аниқлаб чиқишлари ва шунга мувофиқ Нукус Давлат университетига ихтисослаш бўйича студентлар қабул қилиш планини белгилаб чиқишлари керак.

Ўзбекистон ССР Госплани, Олий ва Ўрта махсус таълим министрлиги ҳамда Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Нукус Давлат педагогика институти қурилиши учун тузилган лойиҳа-смета ҳужжатлари асосида Нукус Давлат университети учун комплекс бинолар ва иншоотларни 1975 йилда қуришга киришишни кўзда тутиши, бунинг учун 1975 йилга ва ўнинчи беш йилликнинг шундан кейинги йилларига капитал маблағлар ажратишни кўзда тутиши керак.

Ўзбекистон ССР Олий ва Ўрта махсус таълим министрлиги ҳамда Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети:

Нукус Давлат университетининг моддий базасини тайёрлашга доир барча ишларни тугаллаш конкрет тадбирларини ишлаб чиқиб амалга оширишлари;

Нукус Давлат университетини тегишли профессор-ўқитувчилар составн билан ўз вақтида таъминлашлари, зарур бўлиб қолган тақдирда Тошкент ва Самарқанд шаҳарларидаги олий мактаблардан юборишлари;

Нукус Давлат педагогика институти барча студентларининг ўқишини белгиланган тартибда тамомлашини таъминлашлари шарт.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига, олий ва Ўрта махсус таълим министрлигига энг янги асбоб-ускуналар билан, ўқув-ишлаб чиқариш базаси, юксак малакали илмий-педагогик кадрлар билан таъминлашда Нукус Давлат Университетига ёрдам бериш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Давлат комитети Нукус Давлат университети студентлари учун Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги билан келишиб, қорақалпоқ тилида дарсликлар ва ўқув қуроллари нашр этишни таъминлаши керак.

Молия министрлигига Ўзбекистон ССР Олий ва Ўрта махсус таълим министрлиги билан бирга 1975—1976 йиллар бюджети лойиҳасида Нукус университетига штатлар ажратиш, биноларни капитал ремонт қилиш, шунингдек инвентарлар ва жиҳозлар сотиб олиш учун маблағ ажратишни кўзда тутиш топширилди.

Ўзбекистон ССР Госпланига 1975—1976 йилларнинг планида Нукус Давлат университетига зарур миқдорда асбоб-ускуна ва инвентарлар ажратишни кўзда тутиш топширилди.

ПИЛЛА — ДАВЛАТГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПИЛЛА ТОПШИРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 10 ИЮНГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида — биринчи стун — бир кунлик ўсиш, иккинчи стун — мавсум бошидан бери).

Оржоникидзе	0,6	118,0
Оққўрғон	0,3	116,0
Бўка	0,3	108,3
Ўрта Чирчиқ	0,2	107,6
Калинин	—	104,8
Пискент	0,3	102,5
Чиноз	0,1	101,7
Янгийўл	0,2	101,7
Қуйи Чирчиқ	—	101,3
Бекобод	0,2	98,6
Оҳангарон	2,8	96,6
Бўстонлиқ	2,0	91,3
Юқори Чирчиқ	1,9	87,5
Область бўйича	0,7	102,9

ЗАРБДОР МЕҲНАТИМИЗ БЕШ ЙИЛЛИККА

Шаҳар комсомол-ёшлари КПСС XXIV съезди ва ВЛКСМ XVI съезди қарорларини амалга ошираборib, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун курашда алоҳида ташаббускорлик ва ғайрат-шижоат намуналарини кўрсатмоқдалар.

Партия ташкилотлари раҳбарлигида КПСС XXIV съездининг бунёдкорлик режаларини рўёбга чиқариш учун курашаётган ёш ленинчилар тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки уч йили план топшириқларини муваффақият билан адо этдилар. Саноат корхоналари планга қўшимча кўплаб миқдорда маҳсулот ишлаб чиқардилар. Ёш металлурглар, цементчилар, тикувчилар, қурувчилар ва бошқа касб эгалари планда ташқари 3 миллион сўмдан кўпроқ маҳсулот реализация қилишга салмоқли ҳисса қўшдилар.

Бутуниттифоқ Ленинча синовда қатнашаётган комсомол-ёшлар ижтимоий-сиёсий активликни ошириб, иш вақтдан, хом ашёдан унумли фойдаланиш, ускуналарни оқилона ишлатиш ташаббускорлари бўлиб майдонга чиқаётирлар.

Ўзбекистон металлургия заводи пронат цехининг Шамси Нуриддинов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси ҳал қилувчи йилни муваффақиятли якунлаб, белгиловчи йил марраларини эгаллаш учун социалистик мусобақани авж олдириб юборди. Бригаданинг ёш металлурглари шу йилнинг икки ойидаёқ 1000 тонна пўлат эритиб, пландан ташқари 120 тонна сифатли металл армуғон этишди.

Цемент-ремонт комбинатининг Т. Ким бошлиқ слесарлар бригадаси комсомол-ёшлари «Ёшларнинг зарбдор меҳнати, маҳорати ва изланиш — беш йилликка» шиори остида, материалларни тежаб-тергаб ишлатиш мақсадида рационализаторлик ҳаракатини авж олдириб юбордилар. Бригада ёш ихтирочилари киритган таклифлар кўплаб хом ашёни тежаш имконини берди.

Бундай коллективлар шаҳримизда кўплаб топилади. 16-автобазанинг Н. Йўлдошев, Б. Темурбулатов, пахта тозалаш заводининг В. Морозов, қурилиш конструкциялари ва материаллари комбинатидан В. Носиров, 16-қурилиш трестидан, А. Маҳмудова, К. Қурбонов, С. Мадумаров сингари комсомол-ёшлари ўз зиммаларига олган шахсий беш йиллик мажбуриятларини шараф билан бажармоқдалар. Ишлаб чиқаришнинг турли соҳаларида меҳнат қилаётган йигит-қизлардан 3 минг ёш социалистик мусобақада фаол қатнашиб, меҳнатга коммунистик муносабат намуналарини кўрсатаётир. Улардан 400 дан зиёд комсомол-ёш ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1974 йил зарбдори» нишони билан тақдирланди.

Область комсомол ташкилоти иш вақтидан оқилона фойдаланиш учун бошланган кўрикда шаҳар комсомол ташкилотлари фаол иштирок этаётирлар. 1973 йил иккинчи ярми якунларига кўра шаҳар комсомол ташкилоти область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

Шаҳар комсомол ташкилотлари олдида беш йилликнинг белгиловчи йилида жуда катта вазифалар турибди. Бу йил ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ўтган йилга нисбатан деярлик 17 процент кўпайтиришимиз лозим. Комсомол-ёшлар январь ойи бошларида «Беш йилликнинг белгиловчи йилини зарбдор меҳнат ва аъло ўқиш билан нишонлаймиз» шиори остида ўтказилган Бутуниттифоқ комсомол йиғилишида юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Шуни айтиш кифояки, бу йил шаҳар саноат корхоналарида пландан ташқари камида 4 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади. Биринчи кварталнинг якунлари шуни кўрсатдики, ёш меҳнатчиларимиз ўз зиммаларига олган мажбуриятларни шараф билан бажариш учун қунт-ғайрат, сабот-матонат билан меҳнат қилмоқдалар.

Ўзбекистон комсомолининг XX съезди қарорларида таъкидланганидек, қуруқ мажбуриятлар қабул қилиш, уларни кундалик оммавий-ташкилотчилик иши билан мустаҳкамламаслик комсомол ташкилоти ишига ёт кўринишдир.

Шуни назарда тутиб, шаҳар корхоналаридаги бошланғич комсомол ташкилотлари, ҳар бир комсомол аъзоси, ҳар бир йигит-қизнинг активлигини ошириш, социалистик мажбуриятни бажаришга бўлган масъулиятни кучайтириш, социалистик мусобақани таъсирчанлигини таъминлаш масалаларига алоҳида аҳамият бермоқдалар.

Шаҳар комсомол ташкилотлари, барча йигит-қизлар бутун куч ғайратларини беш йилликнинг белгиловчи йили юксак марраларини эгаллаш учун курашга сафарбар этадилар. Ўзбекистон ССР ва республика Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллик шонли юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб оладилар.

Р. РАҲМОНБЕРДИЕВ,
Бекобод шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари.

Шу кунларда барча саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари, муассасаларда республикамизнинг олтин тўйига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Ҳамманинг фикри-зикри улуғ санани муносиб меҳнат совғаси билан кутиб олишга қаратилган.

Тошкентдаги «Чевар» фабрикаси 2-цехининг коллективи ҳам юбилей йилида зиммаларига оширилган мажбурият олиб ишламоқда. Коллективда кўплаб пешқадам чеварлар меҳнат қилади. Ушбу суратда акс эттирилган. Ш. Қўчқорова, Г. Тошқўзиева, М. Солиева, Ш. Домонова, Ш. Мусаевалар кунлик нормаларини мунтазам ортиғи билан адо этишмоқда.

Г. Эгамбердиева фотоси.

РАИСА

СОВЕТ ХОДИМИ НОМИНИ ШАРАФЛАЁТГАНЛАР

ҚИШЛОҚДА тонг отди. Янги меҳнат тонги бу· Кимдир колхоз правлениесига, кимдир далага шошади. Қишлоқ Советида ҳам бугунги ҳаёт ана шундай жўшқинлик билан бошланди.

Опанинг олдига иш билан кириб қайтаётганлар чеҳрасидан мамнунлик ифодаларини сезиб олиш қийин эмас.

— Барака топсин, — дейди остонадан пастга қадам қўяр экан кексагина бир чол ўз ҳамқурига опа ҳақида меҳр билан гапириб, — ўн бир йил бўлибдики, бир кишининг дилини оғриттанини сезмадим.

— Ҳамма гап забонда. Забони ширин, — деди унинг шериги кексанинг гапини тасдиқлаб.

Чиндан ҳам шундай. Муҳаррам опа жуда ёшлигиданоқ меҳнат қучоғида тобланди. У еттинчи синфни битирганида фашизм уруш бошлади. Ўн беш ёшли қизча энди қалам, ручка ўрнига қўлига кетмон олиб далага отланди. Кўплар қатори баъзан кунни тунга улаб меҳнат қила бошлади.

Охунбобоев номли колхоз меҳнаткашлари ўша вақтларда ҳам Калинин районидагина эмас, областда ҳам кўрсатаётган ибратлари билан тилга тушган эдилар.

Хўжалигимиз шарафини йўқотмаймиз, — дейишди шунда хотин-қизлар. Ана шулар орасида ўн беш ёшли қизча — Муҳаррам ҳам бор эди. Лекин Мухаррам катталардек меҳнат қиларди. Бир томондан уруш туфайли уй бошсиз қолган хонадон учун оилани тебратиш мақсадида ишлаётган бўлса, иккинчи томондан Ватанимиз озодлиги учун курашаётган жангчиларни қўллаб-қувватлаш зарур эди.

Муҳаррам оддий колхозчи, ҳисобчи, бош ҳисобчи бўлиб ишлади. Кейинчалик уни фермага таклиф қилишди. Ўша оғир кунларда жамоат чорвачилигини етарли озуқа билан мустаҳкамлаш, чорва моллар бош сонини кўпайтириш, чорвадорларга шароит яратиш борасида жонкуярлик қилди. Зиммасидаги планни бажармаган бирон йил бўлмади.

Киши ҳамиша меҳнати билан кўзга ташланади. Муҳаррамдаги бу ҳаракатни сезган колхоз правлениеси фермага мудир қилиб тайинлади. Шу орада М. Пўлатова қишлоқ хўжалик институтини ҳам тугатди. Энди Муҳаррам олий маълумотли ишчан ва талабчан кадр эди. Меҳнатсевар аёл Муҳаррам Пўлатова сўнгра 1963 йилдан бошлаб Калинин қишлоқ Советига раиса қилиб сайланди.

Раиса... Оддийгина бир сўз. Лекин бу сўз замирида қанча-дан-қанча ишлар мазмуни, кишилар бахти-саодати йўлидаги режаларни амалга оширишдек муҳим вазифалар ётибди. Меҳри дарё, юраги фаровон турмуш, социалистик ҳаёт камолоти сингари улкан мақсадлар учун тепган бу аёл ҳамма жойда ҳам ўзининг ана шу олийжаноб фазилатлари билан катта ҳурмат қозонаверди.

У дастлабки йилларданоқ Охунбобоев номли ва «Ленин йўли» колхозларининг экономикасини мустаҳкамлаш, бу ерда истиқомат қилувчи кишиларнинг эҳтиёжини қондириш, қишлоқни ободонлаштириш борасида ғамхўрлик қилди. Кўпгина йўлларга асфальт ётқизилди. Колхозлардаги дала шийпонлари ва айрим хонадонлар телефонлаштирилди. «Ленин йўли» колхозида 140 ўринли болалар боғчаси, мактаб ўқувчилари учун спорт саройи ва турли маданий-маиший объектлар фойдаланишга топширилди. Охунбобоев номли колхозда янги магазин, ошхона, ҳаммом ва бошқа объектлар қад кўтарди. Шу кунларда бу ерда аптека қурилиб битказилди. Қишлоқнинг қоқ марказида республикамизнинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоевга ҳайкал ўрнатиш режалари амалга оширилмоқда.

Қишлоқ Совети раисаси ҳар бир хонадонга янгича анъаналарни тарғиб қилиш, комсомол ёшлар тўйини замонавий руҳда ўтказиш борасида ўз депутатлари ва доимий комиссиялари аъзолари билан анча ишлар қилди. Бу ерда мавжуд бўлган доимий комиссиялар, қишлоқ хўжалик, маданий турмуш, янги традициялар бўйича аниқ план асосида иш олиб бормоқдалар.

Мухаррам опа қишлоқда эришилган ютуқлар билангина қувониб қолмайди. Унинг оиласи ҳам ана шу қишлоқдаги кўп оилалар қатори маданий ҳаёт кечираётганлигидан фахрланади. М. Пўлатованинг ўғли инженер, келини медицина ҳамшираси, неваралари Тоҳиржон билан Нодиржон Мухаррам опанинг шодлиги, қувончидир. У қишлоқдаги барча кепжатойлар сингари невараларининг ҳам соғлом, қувноқ, меҳнатсевар бўлиб ўсишлари борасида ғамхўрлик қилади...

Сокин қишлоққа оқшом чўкди. Шабода ялпиз ҳидини таратади. Узоқ-узоқлардан эшитилаётган тракторлар овози, далалардан уйлари томон одимлаётган йигит-қизларнинг шўх кулгулари кекса колхозчиларнинг сермазмун суҳбатлари ёз чиройига ярашиб тушган. Колхоз радиоузелидан дилларни ажойиб меҳрга тўлдирувчи, қалблардаги энг нозик ҳис-туйғуларини уйғотувчи, бунёдкорликка, жўшқин меҳнат қучоғига даъват этувчи куй янграйди. Бу куй қишлоқ аҳлининг кўркам ҳаётидан, юксак кайфиятидан далолат берарди. Бу қишлоқ раисасининг рўёбга чиқаётган мақсад ва орзулари тимсоли ҳамдир.

З. СУЛТОНАЛИЕВА.

САЙЛОВЧИЛАР АКТИВЛИГИ

ИЮНЬ 16 ЯКШАНБА
СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР КУНИ

Собир Раҳимов районида СССР Олий Советига сайловларга ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўрилди. Агитпунктлар ва сайлов участкаларининг марказларида совет сайлов системаси тўғрисидаги шиорлар, плакатлар кўринарли жойлардан ўрин олди. Агитаторлар ҳар бир маҳаллада бўлиб, сайловчилар билан суҳбатлар ўтказишди. Агитпунктларда эса қисқа муддат ичида барча сайловчиларнинг рўйхати олиниб, махсус кўргазма тахтасига осиб қўйилди.

Яқинда биз райондаги 75/10 сайлов участкасида бўлиб Жалил Ёқубов мудирлик қилаётган агитпункт иши билан танишдик. Бу ерда сайловчилар учун барча қулайлик яратилган. Хонадаги стендлар район меҳнаткашлари кейинги йиллар ичида қўлга киритган ютуқлар ҳақида ҳикоя қилади.

Агитпунктда агитаторлар навбатчилиги уюштирилган. Улар «Ғайрат», «8 март», «Эркин», «Қурилиш» маҳаллаларида турли мавзуларда суҳбатлар ўтказишди.

— 4 маҳаллада 2250 дан ортиқ киши истиқомат қилади, — дейди агитпункт мудири. — Буларнинг орасида пропаганда ва агитация ишларини олиб бориш учун дастлаб маҳалла жойлашган территориянинг картасини чизиб олдик, ва маълум участкалар бўйлаб агитаторларни бириктиб қўйдик.

Шу кунларда агитпункт сайловчилар билан гавжум. Уларнинг номзодлар билан учрашуви ўтказилди. Сайловчилар ўзларининг бўлажак депутатларига қатор наказлар топширишди.

Агитпункт коллективи ҳозирги кунларда бутун ҳаракатини СССР Олий Советига сайловлар кунини уюшқоқлик билан ўтказишга қаратмоқда.

Т. АЗИМОВ,
Т. ЮСУПОВ.

КАЛИНИН районининг 42/62-сайлов участкасидаги Ойбек номли 40-ўрта мактаб биносида жойлашган агитпункт ҳамиша гавжум. Бу ерда сайловчилар учун барча қулайликлар яратилган. Махсус кутубхона залида турли учрашувлар, кечалар мунтазам ўтиб турибди. Агитпункт активлари ва агитаторлар аҳоли орасида пропаганда ва агитация ишларини олиб бормоқдалар. СУРАТДА: ёш агитаторлардан бир группаси сайловчилар ҳузурига бориш олдидан.

Қ. Розиқов фотоси.

БРИГАДА ШИОРИ —ИЗЛАНИШ

Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Мухтор Хабибуллаев бошлиқ комплекс қурувчилар бригадаси 1973 йил декабрь ойида тўққизинчи беш йиллик план-топшириқларини тўла бажарди. Бу улкан муваффақиятнинг сири нимада?

Бригада бошлиғи бу саволга оддийгина жавоб беради: «Бригаданинг ҳар бир аъзоси қурилиш жараёнида ишлаб чиқариш технологиясида кўрсатилмаган янги-янги усулларни излаб топишга ҳаракат қилади». Аслида бу илғор коллективнинг технологияда кўрсатилмаган ички резервларни ишга солишдаги тажрибаси барчага ўрнак бўларлидир.

Илгари металл конструкциялар 18 метр баландликдаги гумбаз устига якка-якка ҳолда қўйилиб монтаж қилинарди. Бу усул ишчиларнинг кўп вақтини олиб, анчагина қийинчиликлар туғдирарди. М. Хабибуллаев йирик конструкцияларнинг иккитасини ернинг ўзида бир-бирига пайвандлаб, сўнгра гумбаз тепасига кўтариб монтаж қилиш методини таклиф этди. Бу янгилик синовдан муваффақиятли ўтди. Натижада иш жараёни 12 кунга тезлашди. Бундан ташқари, ортиқча вақт ва материал сарфлаб вақтинча ўрнатиладиган ҳавозаларга эҳтиёж қолмади.

Баланд гумбазларни тиклаш учун аввал махсус тайёрланган панжарали устундан фойдаланиб, гумбазнинг таянч ҳалқаси қуриларди. Ижодий изланишга одатланган бригада бошлиғи ана шу ортиқча ишни тугатиш йўлларини ўйлай бошлади: «Қурилиш юбилей объекти деб эълон қилинган. Вақт эса зиқ. Ортиқча ишлардан қутилишнинг иложи йўқмикан?».

М. Хабибуллаев участка ва звено бошлиқлари билан маслаҳатлашиб, таянч ҳалқа қуриш ўрнига диаметри ярим метрдан зиёдроқ бўлган пўлат қувурдан фойдаланиш усулини синаб кўришди. Натижада бригада графикдан яна икки ҳафта ўзиб кетди.

Пухта тажриба орттирган ташаббускор қурувчи ўз истаги билан қолоқ бригадага ўтиб, қисқа вақт ичида бу коллективни илғорлар қаторига олиб чиқди. Ҳозирги кунда эса илғор бригада тўққизинчи беш йиллик планини уч йилдаёқ бажариб қўйиб, қолган икки йил ичида ўнинчи беш йилликни ҳам адо этиш учун курашмоқда. Бунинг учун 1 миллион 20 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришлари лозим.

— Юксак социалистик мажбурият олган кунимиздан бошлабоқ, бошқармамизда биринчи бўлиб ишда бригада пудрати усулини қўллашга ўтдик, — дейди М. Хабибуллаев. — Ҳисоб-китобга қараганда, олган мажбуриятларимизни тўла бажаришимиз учун ҳар ойда 50 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишимиз керак бўларкан.

Агар «Главташкентстройнинг» саноат корхоналари бошқармасига қарашли тажриба-экспериментал механика заводи, 1-темир-бетон буюмлари заводи ҳамда Тўйтепадаги металл конструкциялари заводи керакли материалларни ўз вақтида етказиб бериб турса, мажбуриятимизни бемалол бажаришимиз мумкин.

Уддабурон бригада бошлиғини яна бир ўзига хос хусусияти шундаки, у узоқни кўзлаб иш юритади. Масалан, у ҳали юбилей объектини тўла қўлдан чиқармай туриб, янги қурилиш майдони, яъни 3 минг томошабинга мўлжалланган кино-концерт зали қурилишини қандай бошлаш режасини тузиб юрибди. У ерда 3 минг тонна металл конструкциялари ва кўплаб йиғма темир-бетон деталларини тежаб қолиш керак бўлади. Бу айтишгагина осон. Бироқ, йирик иншоотлар қурилишида катта тажриба орттирган бригада аъзоларининг бу ишнинг ҳам уддасидан чиқишларига шубҳа йўқ.

Шу кунларда бригаданинг изланувчан аъзолари ўз меҳнатлари самарадорлигини янада ошириш мақсадида Николай Злобин методини қўллашни давом эттиришни мўлжалламоқдалар. Бироқ, «Висотстрой» трести бунёд этадиган объектлар типовой бўлмай, кошинкор бўлгани учун бироз қийинчилик туғдириши мумкин. Шунга қарамай аҳил коллектив юбилей йилини муваффақиятли якунлаб, янги объектларни ҳам злобинчилар усулида қуришни қатъий мақсад қилиб қўйган.

Н. СКРИПЛЕВ.

ИЛМ-ФАН—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

СОВУҚДАН ҲАМ, ИССИҚДАН ҲАМ ФОЙДАЛАНИЛЯПТИ

Пискентдаги сут заводида ишга туширилган установка белгиланган программа бўйича ҳам совуқ, ҳам иссиқ беради. У сутни қайта ишлаш ва сақлаш учун ҳам зарур ҳамма хил температураларни таъминлайди.

...Ҳар бир уйда ҳам шунга ўхшаш нарса бор: ҳар қандай холодильник қизишини пайқаш қийин эмас, биз уни ҳисобга олмаймиз. Уй шароитларида холодильникнинг орқа деворидаги иш органлари турган жойдан мана шу иссиқлик чиқади. Улар ҳаво билан совитилади.

Ҳамма кўриб юрган ва пайқаган нарсадан наф чиқариш ихтирочига хос сифатдир. Шундай қилиб, ҳар бир совутиш установкаси ҳосил қилувчи совуқдан ва иссиқдан фойдаланиш фикри пайдо бўлди. Янгилик биринчи марта сут заводида — совутиш ҳам, иситиш ҳам битта технологик линияда талаб этиладиган жойда қўлланилганлиги тасодифий эмас.

Келаётган сут дастлаб совутилмоғи лозим. Шундан кейин у пастерланади, яъни сутдаги тирик организмлар юксак температурада зарарсизлантирилади.

Ихтирочилар сут пастерлаш учун зарур энергияни холодильникнинг қизийдиган конденсаторлари орқали олиш керак, дедилар. Шунга қадар сут сув билан совутилиб келар эди.

Бу кейин макетга айланди, шундан сўнг ғалати установканинг тажриба нусхаси Абу Райҳон Беруний номли Тошкент политехника институтида текшириб кўрилди. Бу ерда, совутиш машиналари ва установкалари кафедрасида, Совет Иттифоқида биринчи иссиқлик ва совуқлик билан комплекс таъминлаш билан шуғулланувчи проблема лабораторияси очилди. Бу лаборатия олимлар билан ишлаб чиқарувчиларнинг куч-ғайратларини бирлаштирди: институтда бошланган ишни Ўзбекистон ССР гўшт ва сут саноати министрлиги қўллаб-қувватлади. Ҳамдўстлик кетидан автордошлик вужудга келди: доцент А. Лавочкин билан шу министрлик марказий конструкторлик лойиҳа-технологик бюросининг директори инженер **А. Аюповга** ихтиро шаҳодатномаси берилди.

Янгилик жорий этилди. Унинг биринчи саноат намунаси сут заводида синаб кўрилди. Бу «холодильник-қайнатгич» бир соатда 5 минг литр сутни қайта ишлашга мўлжалланади. Иқтисодий самара йилига 20 минг сўмга боради.

— Бу ерда гап фақат тежаш устидагина бораётгани йўқ, —деди А. Аюпов ЎзТАГ мухбири Е. Ефимов билан суҳбатда. — Бу ерда гап сут заводи схемасини тубдан ўзгартириш тўғрисида бораётир. Ҳозирга қадар буғ қозонхонаси корхонанинг муқаррар бир бўғини ҳисобланар эди. Қозон бор жойда сув кетади ва газларни чиқариш учун мўри ҳам бўлиши керак. Шундай қилиб, сут заводи содда, ихчам бўлиб қолди ва айни маҳалда муҳитни қўриқлашга муҳим ҳисса қўшилди. Чунки Ўзбекистонда сутни дастлабки ишловдан ўтказадиган ўнлаб заводлар бор.

— Шу заводларнинг ҳаммаси янги ускуналар билан таъминланса нима бўлади?

— Йилига 1 миллион 60 минг сўм тежаш мумкин бўлади.

— Хўш, уларни машина-ускуна билан қандай таъминлаш мумкин?

— Менимча, дастлабки дамларда бизнинг бюро бу ишни ўз зиммасига олиши мумкин. Соатига 15 минг литр сутни қайта ишлайдиган — қуввати уч карра оширилган агрегат тайёрланаяпти. У Калинин районидаги корхоналарга аталган. Мамлакатнинг бошқа районлари эҳтиёжларини қондирмоқ учун агрегатларни кенг кўламда кўплаб ишлаб чиқариш тўғрисида ҳам ўйлашга тўғри келади, албатта.

Ҳозирнинг ўзидаёқ қайта ускуналашга кетган харажатлар бир ярим-икки йилда қопланади. Машина-ускуналар заводда ясалганда самараси бундан ҳам юқори бўлиб, чиқади. «Холодильник-қайнатгич» индустрия ва қишлоқ хўжалигининг ҳам совуқлик, ҳам иссиқлик керак бўлган бошқа кўп соҳаларида ҳам ишлатилиши мумкин.

Ўзбекистон пойтахтининг олимлари ва инженерлари қилган бу иш мамлакатимизда ва чет элларда танҳодир.

Беруний номидаги институтнинг лабораторияси изланишларини давом эттирмоқда.

ПАХТАКОРЛИК КАСБИНИ УЛУҒЛАЙЛИК

Пўлатбой Мамдиев номи ҳар ярим йиллик, йиллик ҳисобот мажлисларимизда ҳурмат билан тилга олинади. У кишининг шаънига кўпдан-кўп яхши гаплар айтилади. Бундай ҳурматга у ҳалол ва сидқидилдан қилган меҳнати, фидокорлиги, колхоз ишига садоқати билан эришди. Одамларга бўлган тўғри ва самимий муносабати унга эътиборни оширди.

Пўлатбой ака йигирма саккиз йилдан бери узлуксиз бригада бошлиғи бўлиб ишлаб келмоқда. Дастлаб у 24 гектар ерда пахта етиштириб, йил сайин, ерга-ер қўшиб, пахта майдонини кенгайтира борди.

Қир ерлар пахтазорга айланди, пахта майдони 200 гектарга етди. Ҳосилдорлик 25 дан 33 центнерга кўтарилди.

Эрқул Соатов, — Пўлатбой аканинг шогирди. Бригадада ҳосилдорликни оширишда, қир ерларни ўзлаштиришда у Пўлатбой ака билан ёнма-ён туриб тер тўкканлардан. Ер кенгайиб кетгани учун унинг шогирди бошлиқ янги бригада ташкил этилди. Пўлатбой аканинг ҳам устози бор: «Қўчқорбой ота Пўлатов, Азизбой ота Маҳкамовлар — менинг устозим. Биз тоғдан келганмиз, бизга пахтачилик ҳунарини шу отахонлар ўргатишган».

Бригаданинг Мусурмон Тоғаев сингари ажойиб механизатори, Жўрабой Бўриев, Мансур Маъмуров сингари миришкор, интизомли, ўз ишларини сифатли бажарадиган сувчилари, Сусарой Қўнишева, Шарофат Мавлонова, Ирисбу Исроилова сингари кекса пиллакорлари бор. Бригадада бирор киши ўз ишини сифатли бажармаса, хафсаласизлик қилган бўлса, дарров кўпчилик ўртасида муҳокама қилинади. Сувчилардан Ғани Субанов ғўзани чала суғорган, айрим эгатларнинг охирига сув етмай қолган, норма ҳам бажарилмаган. Бригада аъзолари ўртасида бу масала муҳокама қилинди. Бу бошқаларга ҳам яхши сабоқ бўлди.

Илғор кишилар, колхоз ветеранларини маънавий рағбатлантириш, уларнинг колхоз тузуми шароитида қилган меҳнатларини қадрлаш ёшлар тарбияси учун катта аҳамиятга эга. Ким ҳалол ва фидокорона меҳнат қилса, кўпчилик иззат-ҳурматига сазовор бўлиши, меҳнат ҳар бир кишининг фахр ва ифтихори, виждоний бурчига айланиши лозим. «Ҳурмат тахтаси», «Жанговар варақа», илғорларга бериладиган байроқча, — вимпель, кўчма Қизил байроқ, кундалик нормани ошириб бажарувчилар рўйхати, социалистик мусобақа шартларини ўзаро текшириш, вақти-вақти билан колхозчиларни экскурсияларга олиб бориш, туристик саёҳатларга юбо-

ИШ СИФАТИ, МЕҲНАТ ШАРАФИ УЧУН

риш ва бошқа тадбирлар илғор кишиларни маънавий рағбатлантиришга қаратилган. Баъзи колхозларнинг дала шийпонларида илғорлар номи ёзилиб кўтариладиган байроқлар таъсис этилган.

Биз пахта, чорва, дон, етиштирамиз. Бу эса одамарнинг ҳалол ва фидокорона меҳнатларига, коллектив ишига садоқатларига, техникадан, ердан, минерал ўғитдан, сувдан самарали фойдаланишга коллектив ишига бўлган муносабатларига боғлиқ.

Бизда бригадалар бир-бирлари билан мусобақадош. Улар вақти-вақти билан ишларини ўзаро текшириб турадилар. Ҳозир сифат учун кураш, тежамкорлик билан иш олиб бориш, арзон маҳсулот етиштириш, маҳсулот таннархини пасайтириш биринчи даражали вазифа бўлиб қолди. Партиямиз талаби, кўрсатмаси шу. КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати, Л. И. Брежневнинг Олмаотада сўзлаган нутқида юқоридаги масалаларга алоҳида эътибор берилган.

Яқинда 7-бригадада ўзаро текшириш ўтказилди. Бажарилган иш сифати кўздан кечирилди. Текширишда бригаданинг механизатори Ёндир Қиличев ғўзани сифатсиз культивация қилгани маълум бўлди. 5 гектар ер культивацияси бракка чиқарилди. Шунингдек 9-бригада механизатори Жаббор Шоимов 7 гектар ерда ўтказган культивацияси қабул қилинмади. Ўзаро текширишда мусобақадошлар билан бирга агротехсовет аъзолари, колхоз ветеранлари иштирок этмоқдалар.

Пўлатбой ака билан Пўлат Ҳамдамов бултур мусобақадош эди. Пўлатбой ака бошлиқ бригада аъзолари гектаридан 33, Ҳамдамов бошлиқ бригада аъзолари эса 28 центнердан ҳосил олдилар. Ҳамдамов бошлиқ бригадада кўчат сийрак бўлди, бунинг устига ғўзага сифатсиз ишлов берилди. Ғўза бир марта сувдан қолдирилди. Бундай камчиликлар мусобақадошлар, колхоз ветеранлари томонидан кўрсатиб ўтилган эди. Ҳозир бригада аъзолари ўтган йили йўл қўйилган хатоларини такрорламаслик учун курашмоқдалар.

Бизда ветеранлар кўп. Ҳошим ота Жўраев 27 йил бригада бошлиғи бўлиб ишлаган. Санжар ота Шамсиев, Эргаш Ҳамдамов, Шосаид ота Қосимов, Чўли ота Турдиев, Нурсулув Иброҳимова, Саидахола Бердиёрова сингари колхоз ветеранлари ёшларимизнинг устозлари. Улар ҳамиша колхоз ишига ёрдам берадилар, билмаганларини ўргатадилар.

Меҳнат колхозчиларимизнинг шон-шараф ва виждон ишига айланиб бормоқда. Коллектив ишига садоқат тобора кучаймоқда. Одамларнинг маънавий қиёфалари шу тахлит ўзгариб бораяпти. Биз ана шу ҳаракатни тобора кучайтиришимиз, такомиллаштиришимиз керак. Унинг янги усулларини қўллаймиз, меҳнатга бўлган иштиёқ, ҳавасни ошириш учун курашаверамиз.

А. МАМАТОВ,
Бўка районидаги «Партия XX съезди» колхози партия ташкилотининг секретари.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

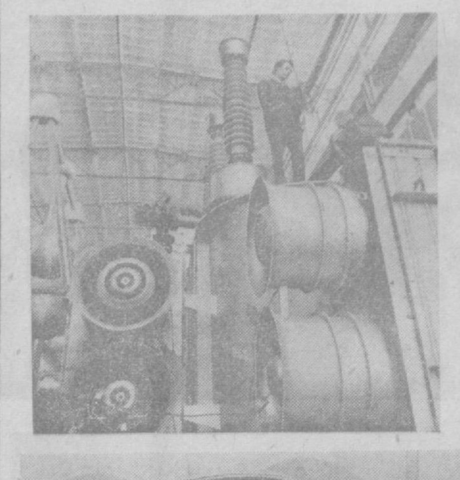

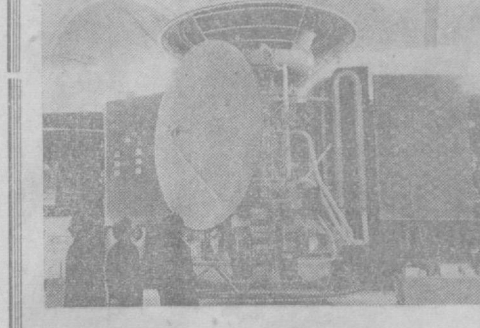

«ЗАПОРОЖТРАНСФОРМАТОР» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош корхонасида янги қувватли ТРДЦН-90.000/132 трансформатори синовдан муваффақиятли ўтди. Трансформатор айланма совутиш системаси ва босимни тақсимлаш мосламаларига эга. Яқин кунларда у буюртмачига — Миср Араб Республикасига жўнатилади. Суратда: янги трасформатор юқори вольтли синовлар цехининг синов-станциясида.

КРАСНОЯРСК ЎЛКАСИ. Енисей ёнбағрида Саяно-Шушенск ГЭСи қурилмоқда Бўлғуси энергетика гигантининг қуввати 6,5 миллион киловаттни ташкил этади. Тўғон баландлиги 240 метр бўлади. Ҳозир ГЭС қурувчиларининг айни иши қизиган пайт.

МОСКВА. СССР Халқ Хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг «Космос» павильонида планеталараро автоматик станция — «Марс-3»нинг нусхаси намойиш этилмоқда.

АКАДЕМИК И. Э. Грабарь номидаги Давлат марказий бадиий илмий-реставрацион устахона Улуғ Ватан урушининг қизғин даврида ташкил этилган эди. Ўша даврда бу устахонага энг уста мутахассислар тўпланишди. Устахона коллективи олдида турган энг муҳим вазифа даҳшатли урушдан зарар кўрган нодир бадиий асарларни сақлаб қолиш эди.

Қисқа вақт ичида санъат жонкуярлари томонидан рус ҳамда Ғарбий европалик усталарнинг ўн минглаб асарлари қайта тикланди.

Устахонанинг рентген лабораториясида экспертиза ва реставрация қилиш учун юборилаётган санъат асарлари рентген нурларида текширилади. Суратда: лаборатория мудири Л. И. Башмакова ва инженер-рентгенолог В. А. Ивановалар В. И. Суриковнинг «Аёл портрети» деб номланган асарини рентгенография усулида текшириш учун ҳозирламоқдалар.

В. Черединцев фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

СЕРҚУЁШ РЕСПУБЛИКАМИЗДА

СОЛДА ЗАРАФШОН БЎЙЛАБ

БУХОРО медицина билим юртининг бир группа ўқувчилари мароқли сафар қилдилар. Улар сол ясаб, Кармана ва Хархўр гидроузелларининг сув йўллари бўйлаб суздилар. Бу сафар иштирокчилари етти кун мобайнида кўпдан-кўп қизиқарли нарсаларни кўришди: кейинги беш-олти йил мобайнида қад кўтарган гидротехника иншоотларини кўздан кечирдилар, Аму-Бухоро машина канали иккинчи навбатининг қурувчилари ва монтажчилари ҳузурида меҳмон бўлдилар, Навоий, Қизилтепа ва Ғиждувон районларининг донгдор пахтакорлари, механизаторлари ва чорвадорлари билан учрашдилар. Ёш ўлкашунослар солда 160 километрдан кўпроқ масофани босиб ўтишди.

ИЖОДИЙ КОЛЛЕКТИВГА — МУКОФОТ

А. НАВОИЙ номидаги Наманган область музикали драма ва комедия театрининг қишлоқдаги маданий-оталиқ ишидаги энг яхши кўрсаткичлари учун унга Ўзбекистон ССР касаба союзлари республика Совети билан маданият министрлигининг кўчма Қизил Байроғи бериладиган бўлди. Илғор ижодий коллектив ҳар ойда область колхоз ва совхозларида 15—16 та спектакль ва концерт бермоқда. Одатда артистлар спектакль бошланишидан аввал томошабинлар ҳузурида лекция ўқийдилар ёки суҳбат ўтказадилар.

Колхоз ва совхозларнинг клубларида ижодий ҳисоботлар, дала шийпонларида учрашувлар бўлиб турибди. Театр коллективи бадиий ҳаваскорликни ривожлантиришда қишлоқ ҳаваскорларига ёрдам бермоқда, спектакль ва концертларни тайёрлашда уларга кўмаклашмоқда.

ЎзТАГ мухбирлари.

ДЎСТЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШГА ҚЎШИЛГАН ЯНГИ ҲИССА

ҚОБУЛ, 10 июнь. (ТАСС). Афғонистон Республикасининг давлат бошлиғи, Бош министри Муҳаммад Довуднинг Совет Иттифоқига қилган расмий дўстона визити тугаши муносабати билан Бахтар агентлиги Совет Иттифоқи билан Афғонистон Республикаси қўшма баёнотининг тўла текстини тарқатди.

«Жумҳурият» газетаси Совет-Афғонистон музокараларининг якунларини шарҳлаб, Афғонистон Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстлик, яхши қўшничилик, тенг ҳуқуқлилик, суверенитетни ўзаро ҳурмат қилиш, бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик принципларига асосланган ҳар томонлама муносабатлар ва турли соҳалардаги ҳамкорлик бундан буён ҳам ҳар иккала мамлакат халқлари ва ялпи тинчлик манфаатлари йўлида муттасил ривожланиб, чуқурлашиб бораверади, деб ёзади.

Газета — Совет-Афғонистон самарали ҳамкорлигини юксак баҳолаб, Совет Иттифоқи бир қанча янги иқтисодий объектларни қуришда Афғонистон Республикасига ёрдам беришга тайёр, деб таъкидлайди.

Қобулда чиқадиган бошқа бир «Анис» газетаси иккала мамлакат савдо-сотиқ алоқаларини кенгайтириш учун Совет-Афғонистон музокараларининг муҳимлигини таъкидлайди ҳамда иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик масалалари билан шуғулланувчи Совет-Афғонистон аралаш комиссиясини тузиш тўғрисида келишиб олинганлигини айтади.

ДУНЁ ОВОЗИ

чет эл хабарлари

СОФИЯ ЯШАРМОҚДА

БХРНИНГ 30 ЙИЛЛИГИГА

Шу йилнинг сентябрида Болгария Халқ Республикаси халқи катта байрамини нишонлайди. 9 сентябрда БХР ташкил топганига 30 йил тўлади. Бугунги кунда юбилейга тайёргарлик ишлари бутун мамлакат бўйлаб олиб борилмоқда.

«Новости» матбуот агентлигининг мухбири А. Казаков БХР пойтахти София шаҳридаги ўзгаришларни ҳикоя қилиб беради.

Бутун мамлакат билан бирга, улкан байрам Болгария социалистик революциясининг 30 йиллигига унинг шонли пойтахти София ҳам тайёргарлик кўрмоқда. София гербида «Улғаяди, аммо қаримайди» деган сўзлар ёзилган.

Шаҳар тарихи бир неча асрга тенг. Ер ости йўлларини барпо эта туриб, қурувчилар Рим империяси даврларининг қадимий ёдгорликларини очмоқдалар. Бундан 30 йил муқаддам халқ ғалабаси туфайли Софиянинг янги ҳаёти бошланди.

Баҳор қуёшининг заррин нурларида Витош тоғларидан улкан янги қурилишларнинг, жануби шарқий районнинг ажойиб жамоли кўзга ташланади. Уни «Младость» деб аташди. «Модерно предградие», «Западен парк», «Дўстлик», «Ишонч» номли турар-жой комплекслари ҳам бунёд қилинмоқда.

Софияда Ленин майдони, 9 сентябрь майдони, Дмитров кўчаси, Толбухин кўчаси, Волгоград хиёбони мавжуд. Болгар ва рус халқларининг асрлар бўйи қардошлигининг рамзи бўлган кўча-ёдгорлик ҳайкаллари, майдон-ёдгорликлари бор.

Йилма-йил шаҳар ичкариси кенгайиб, реконструкция қилиниб, унинг янги маркази юзага келмоқда. Телевизион марказ, Васил Левски номли стадион, ўнлаб кинотеатрлар яқиндагина қад ростламагандек туюлади. Фақатгина сўнгги 14 йил ичида 100 мингдан зиёд квартира қурилди, бу йил, юбилей йилида яна 14 минг оила ҳовли тўйларини ўтказади. 1944 йилга қадар Софияда болалар боғча ва яслилари бўлмаган, ҳозир эса уларнинг сони 260 дан ошиб кетди. 7000 ўринга мўлжалланган 35 замонавий ободонлаштирилган меҳмонхона пойтахт меҳмонлари хизматида.

Софиянинг замонавий саноатини металл кесувчи станоклар заводи, рангли металларни қайта ишлаш бўйича комбинат, телефон ва телеграф техникаси заводи, «Витоша» тикувчилик фабрикасидек ана шундай янги корхоналар тасвирлаб беради. Уйсозлик комбинатлари шаҳарни комплекс реконструкциялаш улкан ишларни амалга оширишга ёрдам беради.

Софиянинг қадимий темир йўл вокзали пассажирларни жўнатиш ва кутиб олиш йўлида деярли тўқсон йил хизмат қилди. Бироқ, вокзал майдони атрофидаги эски уйлар бетон, алюминий ва пўлатдан қурилаётган ажойиб биноларга ўз ўрнини «бўшатиб» бермоқда. Бу ерда темир йўл хизматининг жуда кўп шахобчалари жойлашади. Янги «София» вокзали пойтахтдаги 30 фойдаланишга топшириладиган объектлардан бири. Улар ҳаммаси 9 сентябргача ишга туширилади. Янги заводлар, цехлар, жамоат бинолари, турар-жой кварталлари юбилей объектларига киради.

Социалистик революциянинг 30 йиллигига қадар кўчалар байрам тусини олади, майдонлар ободонлаштирилади. Асосий магистрал кўчалардан бири—Ленин хиёбонида реконструкция ишлари якунланади.

Социалистик революциянинг 30 йиллиги байрам тантаналарида қатнашмоқ учун Софияга жуда кўп делегациялар келади. Халқ Болгариясининг ёш пойтахти-саноат қурилишлари, ободонлаштирилган кварталлар, аҳолига ҳар томонлама хизмат кўрсатувчи марказлар шаҳри ,ёзда миллионлаб гуллар очилувчи боғ шаҳри меҳмонларни кутиб олади.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

БЕРЛИН. Бу ерда фан ва техника соҳасидаги ҳамкорлик тўғрисида битим тузиш юзасидан музокаралар олиб бораётган ГДР ва ГФР ҳукуматлари вакилларининг навбатдаги учрашуви бўлиб ўтди. ГДР делегациясига фан ва техника масалалари министрлигининг статс-секретари В. Лой Польд, ГФР делегациясига илмий тадқиқотлар статс-секретари Г. Г. Хаунщильд бошчилик қилмоқда.

Музокаралар шу йил сентябрида Боннда давом эттирилади.

ГАВАНА. Бу ерда Куба хотин-қизлар федерацияси миллий комитетининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашга Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Куба хотин-қизлар федерациясининг раиси Вильма Эспин раислик қилди. Куба хотин-қизлар федерациясининг шу йил ноябрида ўтказиладиган II съездига тайёргарлик қандай олиб борилаётганлиги, шунингдек федерация аъзоларининг умумий таълим ва маданий савиясини ошириш ҳамда хотин-қизларнинг ишлаб чиқаришдаги активлигини кучайтириш масалалари муҳокама қилинди.

НЬЮ-ЙОРК. Таниқли Нью-Йорклик продюсер Дэвид Меррик АҚШдаги театр санъатининг тақдири учун ғоят ташвишланаётганлигини изҳор қилди. У Америка театр ходимларининг Принстонда (Нью-Жерси штати) ўтказилган биринчи съездида сўзлаган нутқида телевидение ва кинематографиянинг рақобати Америка театрини жуда мушкул аҳволга солиб қўйди ва кўпгина саҳна коллективларининг ҳаётига таҳлика солмоқда, деб таъкидлади.

МОГАДИШО. Африка бирлиги ташкилотининг бош секретари Нзо Экангаки Африкадаги озодлик курашини кучайтириб, шу тариқа уни мантиқий поёнига етказиш, яъни қитъадаги барча мазлум халқларни батамом озод қилиш зарурлигини таъкидлади. У Африка бирлиги ташкилоти министрлар кенгашининг бу ерда ўтказилаётган 23-сессиясида сўзлаган нутқида шу гапни айтди.

Н. Экангаки Африкада курашаётган ватанпарварларнинг сафларини жипслаштиришга, золимларга қарши ягона кураш фронтини тузишга чақирди.

ТОКИО. Май ойида Япониянинг саноат ва савдо фирмалари ҳамда компанияларидан салкам 100 таси абгор бўлди. Уларнинг жами қарзи 180 миллиард иенадан ошиб кетди. Май ойидаги абгор бўлиш тўлқини майда ва ўрта корхоналаргагина дахлдор бўлиб қолгани йўқ. Масалан, мамлакатнинг музхона ускуналари ишлаб чиқарувчи етакчи фирмаларидан бири «Нихон Нэцуга ку Когио» ўзининг бундан буён яшай олмаслигини тан олди. Матбуот тахминларига қараганда, июль-сентябрь ойларида Японияда абгор бўлиш айниқса авжига чиқади, шу пайтда кўпгина компанияларнинг кредитни тўлаш муддати тугайди.

ИСЛОМОБОД. Лохурда мусулмонларнинг кадиани мазҳаби бошлиғи қамоққа олинди. У кейинги вақтларда Покистонда кучайиб кетган ғалаёнларни чиқаришда гуноҳкор эканлиги маълум қилинди. Панжоб вилояти ҳукуматининг баёнотида айтилишича, вилоятдаги вазият аста-секин нормаллашмоқда. Турли мазҳабларга мансуб мусулмонлар ўртасидаги тўқнашувлар асосан шу вилоятда бўлиб ўтди. Бироқ, вилоятнинг кўпчилик шаҳарларидаги магазинлар ва савдо-сотиқ марказлари ҳамон ёпиқлигича турибди.

(ТАСС).

ЯНГИ ЙЎЛЛАР ҚУРИЛМОҚДА

ИСЛОМОБОД, 10 июнь. (ТАСС). Покистоннинг келгуси молия йили бюджетининг лойиҳаси мамлакатда темир йўллар анча кенгайтирилишини кўзда тутади. Мамлакат иқтисодий ривожланиш суръатларини тезлаштириш мақсадида янги йўллар қуришга катта-катта маблағлар ажратади. Совет Иттифоқининг ёрдами билан Карочи яқинида қурилаётган металлургия заводига олиб борувчи темирйўл тармоғи шулар жумласидандир.

Темирйўл транспортини ривожлантириш бюджет лойиҳасини тақдим қилган лавозимсиз министр Хуршид Хасан Мирнинг миллий ассамблеяда айтишича, келаси йили шу мақсадларга 770 миллион рупия пул ажратилади. Бултур 150 миллион рупия сарфланган эди.

БАНГЛАДЕШ АҲОЛИСИ

ДАККА, 10 июнь. (ТАСС). Шу йил февралида ўтказилган охирги аҳоли рўйхатининг маълумотларига биноан, Бангладеш Халқ Республикасининг аҳолиси 71 миллион 30 минг киши бўлган.

Қадимий Қобул шаҳрининг қиёфаси ўзгариб бормоқда. Афғонистон пойтахти совет лойиҳачилари иштирокида яратилган план бўйича реконструкция қилинмоқда. СССРнинг ёрдами билан Қобулда биринчи марта уйсозлик комбинати қуриб ишга туширилди.

Суратда: Қобулдаги янги турар-жой массиви.

ТАСС фотохроникаси.

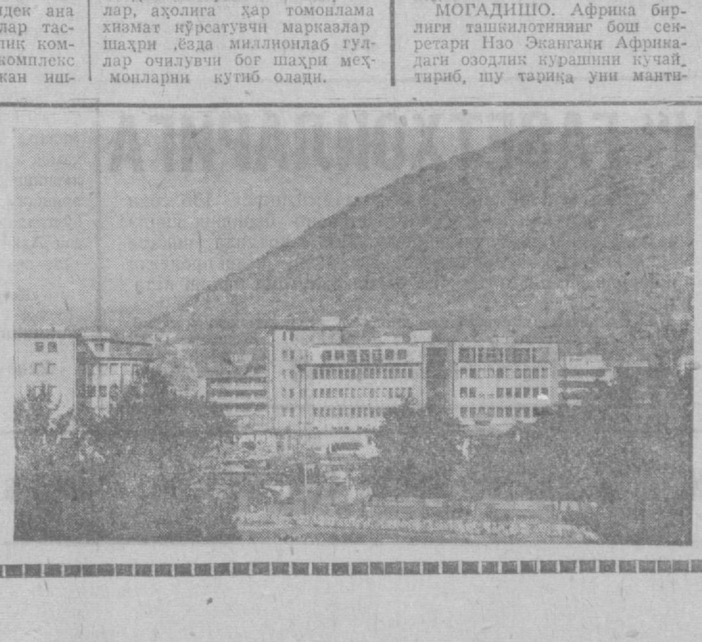

ҒАЛАТИ РЕКОРД

НЬЮ-ЙОРК. Калифорния университетининг 22 ёшли студенти Жон Лежет ғалати бир рекорд қўйди. У бошқарган кичик бир самолёт ғилдиракларини осмонга қаратган ҳолда 400 километр масофани учиб ўтди. Лежетнинг ўзи эса боши пастга қараган ҳолда учди, албатта. Учиш 2 соат 4 минут давом қилди.

Бахтиёр рекордчи Аризона штатида эсон-омон ерга қўнгач, «менга унча қийин бўлмади», деди.

Лежет самолётнинг атайлаб узайтирилган бошқариш дастаси ёрдамида самолётни бошқариб борди. Бу нарса ҳатто шундай ғалати бир вазиятда ҳам учишни пухта назорат қилиб боришга имкон берди.

САИДМУРОД ТОШХЎЖАЕВ

1918 йилдан бери КПСС аъзоси Бутуниттифоқ миқёсидаги шахсий пенсионер Саидмурод Тошхўжаев 86 ёшида вафот этди. Ўлим гражданлар урушининг ветерани, Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини тиклаш ва мустаҳкамлашда фаол иштирок этган коммунистни орамиздан олиб кетди.

Саидмурод Тошхўжаев 1889 йилда Қўйлиқ қишлоғида деҳқон оиласида туғилди. 1912 йилдан меҳнат фаолиятини бошлади. 1917 йилдан бошлаб ички ишлар органларида ишлади. Аввал оддий милиционер, сўнг отряд командири, уезд жиноий қидирув бўлимининг бошлиғи, уезд милициясининг сиёсий комиссари, Қашқадарё область жиноий қидирув бўлимининг бошлиғи вазифаларида ишлади.

Тошкент областида ер-сув реформасини ўтказишда актив қатнашди, 3-Дамачи совхозида директор, 2-Ўрта Чирчиқ ёрдамчи хўжалигининг директори вазифаларида ишлади.

С. М. Тошхўжаев умрининг охирги йилларини шарафли иш, яъни ёшларни шонли революция ва меҳнат анъаналари руҳида тарбиялашга бағишлади. У ёшлар орасида ўз эсдаликлари билан чиқиб турди, суҳбатлар ўтказди, учрашувларда иштирок этди.

С. М. Тошхўжаев Тошкент область Калинин район партия совет активлари орасида катта ҳурмат ва эътиборга сазовор бўлди.

Партия Саидмурод Тошхўжаевнинг хизматларини юксак баҳолади. У «Қизил Юлдуз» ордени, СССР медаллари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фахрий ёрлиғи билан мукофотланган.

Ажойиб коммунист, ғамхўр мураббий Саидмурод Тошхўжаевнинг ёрқин хотираси қалбимизда абадий қолажак.

Бир группа ўртоқлари.

МАОРИФЧИЛАР САЙЛОВЧИЛАР ҲУЗУРИДА

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган ўқитувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Оқилхон Шарафиддинов бошлиқ бир группа халқ маорифи ветеранлари Юқори Чирчиқ районн сайловчилари орасида бўлиб, турли мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказдилар.

Айниқса, 81-сайлов участкасида ўтказилган суҳбатдан кўпчилик мамнун бўлди. Йиғилганлар «Депутат — халқ хизматкори» темасидаги лекцияни мароқ билан тингладилар. Шундан сўнг маорифчилар «Кумушкон» дам олиш уйи томон йўл олдилар.

Маориф ветеранлари бундан буён областимиз район ва шаҳарларида тез-тез бўлиб, ўтган эллик йил мобайнида қўлга киритилган ютуқларни атрофлича пропаганда қиладилар. Олдиндан тузиб олинган график асосида ҳадемай улар Бекобод шаҳри томон жўнаб кетадилар.

Х. МИРЗАКАРИМОВ.

САЛҚИН ҲИЁБОНЛАР

Янгийўл кўчалари ва хиёбонларида юрган кишининг дили яйрайди. Чинорлар, сада ва қайрағочлар йўлкаларга қуюқ соя ташлаб турипти. Янгийўлликлар ўз шаҳарларини кўкаламзорлаштиришга йил сайин катта эътибор бермоқда. Улар бу йил кўча бўйларига, турар-жой микрорайонларига ва хиёбонларга 30 минг дан ортиқ манзарали дарахт кўчатлари ва ям-яшил буталар ўтказишди. Самарқанд, Беруний, Чехов кўчаларига ўтқазилган ниҳоллар жуда яхши ўсмоқда. Экилган ниҳоллар парвариши барча жойларда қизғин олиб борилмоқда.

Металлурглар шаҳри Бекободда, кимёгарлар шаҳри Чирчиқда, кончилар шаҳри Олмалиқда ҳам минглаб туп дарахт кўчатлари ўтқазилди. Буларнинг ҳаммаси ҳозир бир текис усмоқда. Айниқса, Бекобод шаҳрининг ишчи ва хизматчилари кўча ва хиёбонларни, ўз заводлари территорияларини кўкаламзорлаштиришда яхши ташаббус кўрсатдилар. Шаҳардаги металлургия заводи ва цемент комбинати территориялари кўкаламзорлаштирилди.

БОҒЧА ҚЎЙНИДА

Бу гулгун чеҳраларга қараб кўзингиз қувнайди. Уларнинг табассуми гўзал ва мусаффо. Совет жамиятида болалик чиндан ҳам бахтиёрлик эканлигини шу кичкинтойларнинг нигоҳидан сезиб олиш қийин эмас. Боғча бағрида қувноқлик билан ҳордиқ чиқариш, турли ўйинлар билан шуғулланиш, группалардан группаларга ўтиб сўнг мактабга йўл олиш кенжатойларнинг энг ширин болалик чоғларидаги асосий босқичдир.

Пойтахтимиздаги Октябрь районининг 448-боғчасида болалар учун жуда катта қулайликлар яратилган. Бу ердаги турли ўйинлар спорт майдончалари мавжуд. Боғча иштирокчилари моҳир тарбиячилар бошчилигида турли хил буюмлар ясаш, қўшиқ айтиш, декломация қилишни ўрганадилар. Суратда: (юқорида) боғча болаларидан бир группаси. (Пастда) кичкинтойлар билан машғулот вақтида.

А. Абалян фотолари.

Спорт

ЕТТИ ОЛТИН, УЧ КУМУШ

Киев шаҳрида бокс бўйича ўтказилган Европа биринчилиги мусобақалари жуда қизғин ўтди. Айниқса совет боксчилари кўп кунлик «жанг»ларда ўзларининг техник ва жисмоний маҳоратларини кўрсатиб, ажойиб ғалабаларга эришишди.

Бу галги Европа биринчилигида 18 мамлакатдан 117 боксчи рингга чиқди. Финал мусобақаларига 11 мамлакат ёш «чарм қўлқоп» усталари етиб келишга муваффақ бўлишди. 11 боксчимиздан 10 киши финал курашларида яна бир бор совет бокси шарафи байроғини баланд кўтардилар. Спортчиларимиз еттита олтин, учта кумуш медал эгаси бўлдилар. Юртдошимиз Феликс Пак (54 кг вазнда) кумуш медал олишга муваффақ бўлди.

ТОШКЕНТЛИК ВЕЛОСИПЕДЧИНИНГ ҲИССАСИ

Кечагина СССР команда биринчилиги учун кўп кунлик велосипед пойгаси мусобақалари тугади.

Команда ҳисобида совет армияси спортчилари олтин медал эгаси бўлдилар. Армиячиларнинг бу муваффақиятига ҳамшаҳаримиз Александр Юдин ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди.

Кўп кунлик курашда айниқса тўққизинчи этап велосипедчилардан катта маҳорат ва жисмоний кучни талаб қилди. Қаттиқ ёмғир ва шамол туфайли 15 спортчи курашни давом эттира олмади. Ана шу оғир ва охирги этапда А. Юдин биринчи бўлиб финалга келди.

ШАХМАТ ОЛИМПИАДАСИДА

НИЦЦА шаҳрида ўтказилаётган жаҳон шахмат олимпиадасида СССР терма командаси муваффақият билан иштирок этмоқда. Антиль ороллари командаси билан учрашувда Т. Петросян ўз партиясини кечиктирди. А. Карпов, В. Корчной, Г. Кузьминлар навбатдаги ғалабаларни қўлга киритишди.

ИЛК МАРТА ЖАҲОН БИРИНЧИЛИГИ

Ўтган йилнинг ноябрь ойида СССР, Болгария ва Польша акробатика федерацияларининг ташаббуси билан конгресс чақирилиб, бу йиғинда халқаро акробатика федерациясини ташкил этиш ва илк марта Москвада акробатика бўйича жаҳон биринчилиги ўтказишга қарор қилинган эди.

Биринчи марта пойтахтимизнинг Лужники спорт майдонида жаҳон биринчилигининг ўтказилиши юртимизда бу спорт турига катта эътибор берилаётганининг далилидир.

Мусобақаларда фақатгина СССР ва Болгария спортчиларигина ҳамма программалар бўйича курашадилар. Қолган мамлакат спортчилари баъзи турлардагина иштирок этишларини билдиришди.

ШОВҚИН ВА АСАБ

ГАЗЕТХОН ИЛТИМОСИГА КЎРА

Шовқин ва унга қарши кураш ҳозирги куннинг муҳим масалаларидан бири бўлиб қолмоқда.

Совет ва чет эл гигиенист олимларининг маълумотларига кўра, йирик шаҳарларда кейинги ўн йил ичида шовқин икки баравар ортди. Кўплаб шаҳарларда эса шовқин миқдори ҳаддан ташқари кўпайиб кетди. Шовқин киши руҳига, қолаберса асабига салбий таъсир этиб, уни уйқусизликка олиб келади. Натижада киши тунда тинч дам ололмайди. Ҳатто водопровод жўмрагидан чак-чак этиб томиб турган сув ҳам чарчаган кишининг ғашига тегади, тинчини бузади.

Нега? Чунки, турли шовқинлар гирдобида киши чарчайди, ўзини ҳимоя қилишга организмнинг «қурби» етмайди. Тўғри, баргларнинг енгил шитирлашидан ҳосил бўладиган 20 децибелгача бўлган товушлар кишига ором беради, унинг кайфиятини яхшилайди. Аммо, 120—130 децибелгача бўлган шовқин кишининг қулоғини шанғиллатиб юборади.

Текширишлар шуни кўрсатадики, тўрт соат мобайнида шовқин гирдобида бўлган кишида ҳосил қилинган шовқин таъсири фақат 16 соат ўтгач, тарқалиб кетар экан.

Шовқин кўп ерда кишиларнинг яшаши ва меҳнат қилиши қийин, албатта. Бу ҳол қон босими ва ошқозон яра касалини авж олдиришга сабабчи бўлади. Чунончи, машинасозлик корхоналарида шовқиннинг кўплиги натижасида бу ерда ишловчилар орасида қон босими касаллиги икки марта, меъда яра касаллиги эса уч марта ошади. Зотан, у эшитув аъзоларигагина эмас, балки бутун организмга таъсир этади. Асаб системасининг ҳаракатчанлик иш жараёни бузилади. Шартли рефлексларнинг функцияси ва вегетатив асаб системасининг иши ўзгаради.

Кучли шовқин таъсирида меҳнат унумдорлиги 15—20 процентга камайиб, кетади. Чунки, у ишчиларни чалғитиб, бир меёрда ҳаракат қилишларига тўсқинлик қилади. Кучли шовқиннинг таъсири остида организмда энергиянинг сарф бўлиши ортиб боради. Бинобарин, организм ўзини ҳимоя қилиш учун кўплаб куч сарфлайди. Бу вақтда энергия беҳуда сарф бўлади. Киши эътиборининг бўлиниши ва руҳий ҳолатининг пасайиши унинг меҳнат ғайратининг сўнишига олиб келади.

Шовқин кишиларга икки томонлама таъсир этади. Булардан бири, эшитув органлари билан боғлиқ бўлиб, тез қаришга олиб келади. Иккинчиси, асабни қўзғатиб, киши тинчини бузади. Шунингдек, шовқин артерия қон томирларининг торайишига, юракнинг тез уришига, кўз қорачиқларининг кенгайишига олиб келади. Франция олимларининг маълумотларига қараганда, Парижда асаб касалликларининг 70 проценти шовқин таъсиридан келиб чиқар экан.

Шовқин кишилар соғлиғи учун «сирли» ва хавфли душман. Тадқиқотчиларнинг фикрича, шовқин кишилар саломатлигига аста-секин таъсир этиб, умрнинг 8—10 йил қисқаришига олиб келади.

СССР Олий Совети Президиумининг қабул қилган соғлиқни сақлашга қаратилган Қонунида шаҳарлардаги шовқиннинг олдини олиш ва уни бартараф қилиш юзасидан оқилона тадбирлар белгиланди. Шу Қонун асосида Тошкент шаҳар ижроия комитети ҳузурида шовқинга қарши кураш комиссияси тузилди. Бу масала соғлиқни сақлаш доимий комиссия эътиборини ҳам ўзига тортган.

Бироқ, айрим ташкилотлар раҳбарларининг айби билан ҳамон шаҳримизда шовқинни камайтириш тадбир-чоралари кўрилаётгани йўқ. Тошкент аэропорти, Тошкент темир йўли, шаҳар автотранспорти, трамвай ва айрим саноат корхоналарида ҳам бу масалага етарли эътибор берилаётир, деб бўлмайди.

Қуйида шовқинни келтириб чиқарадиган муҳим сабабларни кўрсатиб ўтамиз. Тошкент ҳаво йўли шаҳар марказидан атиги 5,5 км масофа фарқ қилади. Аслида эса аэропорт аҳоли яшайдиган жойдан 30 км. узоқда бўлиши керак. Самолётлар ҳаракат вақтида ўзидан кучли шовқин чиқаради. У ён-атрофга кенг тарқалади. Самолётларни шаҳар устидан учиб ўтмаслигини таъминлаш мақсадида янги ҳаво йўлларини очиш тавсия этилган эди. Бироқ, граждан авиацияси бошқармаси раҳбарларининг айби билан бу тадбир амалга оширилганича йўқ. Айни бир вақтда самолётлар шовқин ўтказмайдиган материаллар билан жиҳозланган бўлиши керак. Аммо, бу масала ҳам ҳал қилинган эмас.

Маълумки, самолётларнинг «ТУ» типи «ИЛ» типларига қараганда кўп овоз чиқаради. Бизнингча, шаҳарга яқин жойда бўлгани учун Тошкент аэропортини «ИЛ» самолёти билан таъминланишини СССР Граждан авиацияси министрлигидан илтимос қилиш керак.

Тошкент темир йўлининг линиялари шаҳарнинг учдан бир қисмини кесиб ўтади. Темир йўлининг Тошкент шаҳар территориясида 11 та станцияси бор. Шулардан 3 таси юкларни тақсимлайди, 5 таси юк туширади, 1 таси пассажирлар учун, иккитаси эса оралиқ линия. Афсуски, Ўрта Осиё темир йўлининг Тошкент бўлинмасида шовқинни пасайтириш учун жуда оз иш қилинган. Электр поездлари йўлларини қуриш ва улардан фойдаланишга топшириш шаҳарда шовқиннинг янада ортишига имкон берди. Ваҳоланки, электр поездларини ҳаракатга келтиришдан олдин шовқинга қарши чора-тадбирларни белгилаш керак эди.

Очиғини айтиш керакки, шаҳримизда ҳосил бўлаётган умумий шовқиннинг 80 процентдан ортиғи транспорт (машина, трамвай, троллейбус) ҳаракатидан келиб чиқади. Шу сабабли барча автохўжаликларда шовқинга қарши тадбирлар ишлаб чиқилган. Бироқ текширишда 127 автохўжаликдаги 1820 автомобилдан 843 таси кучли шовқин бериш хусусиятига эга эканлигини аниқланди. Афсуски, автохўжаликларнинг раҳбарлари, шаҳар автоинспекцияси вакиллари шовқинга қарши курашиш ва шаҳар аҳолисининг тинч, осойишта яшашлари учун нормал шароит яратиш масалаларига эътибор бермаяптилар.

«МАЗ», «ЯАЗ» типли юк машиналари ҳаракат вақтида 95 децибел кучга эга бўлган шовқин тарқатади. 3—4 тонналик «ЗИЛ—150», «ГАЗ—51» юк машиналари 90 децибел, трамвай 88 децибел шовқин беради. Яхши созланмаган, юришга носоз транспортлар эса ундан ҳам кўп шовқин чиқаради.

Шовқин ва унга қарши кураш — шаҳар аҳолиси соғлиғи учун кураш, демакдир.

А. ЗОҲИДОВ,
СССР Медицина фанлари академиясининг мухбир аъзоси, профессор.

ПЕЛЕ: „МЕНИНГ ИСТЕЪДОДИМ —ТЎП ЎЙНАШДИР"

Узоқ йиллар мобайнида футбол орқасида катта шон-шуҳрат қозонган Эдсон Арантес до Насимьенто — Пеле тахаллусли футболчи аввало ГФРда 13 июнда бошланадиган жаҳон чемпионатида қатнашмайди. Бундан уч йилча аввал футбол ўйнамасликка аҳд қилган 34 ёшли Пеле Бразилия миллий командасида ўйнашни истамаяпти. Ваҳолангки, у ҳамон «Сантос» клубида иштирак этмоқда.

Пеленинг терма команда сафидан кетиши кўпгина муҳлислар-ни ташвишга солиб қўйди. Жаҳон чемпионатида шундай ўйинчининг қатнашмаслигига ишқибозларнинг ақли бовар қилмаяпти. Айниқса чемпионат яқинлашиб қолган шу кунларда машҳур футболчига янада кучлироқ тазйиқ ўтказилмоқда.

Лекин Пеле «футболдан кетишим ҳақидаги қарор бу шундай бир тўғонки, уни ҳеч қандай куч енга олмайди» деган эди у кунларнинг бирида. Фурсат борида ўз ихтиёримча спортни тарк этиш айни муддаодир дейди Пеле.

Пеленинг Сан-Паулодаги уйи хоналаридан бири спорт мусобақаларида қўлга киритилган спорт ўлжаларини сақлашга ажратилган. Бу ерда унинг карьерасида алоҳида ўрин эгаллаган масъулиятли матчлар — учта жаҳон чемпионати, қитъалараро икки бор учрашув, Бразилиянинг тўққиз бор биринчилиги, 110 учрашув ҳамда миллий терма команда составида киритилган 96 та тўп, «Сантос» составида ўтказилган 991 матч ва уларда киритилган 1080 та тўпнинг шоҳиди сифатида сақланаётган ўнга яқин тўпни кўриш мумкин. Пеле тўплардан бирини қўлга олади, уни эркалагандек охиста силайди, сўнгра полга ташлаб юборади...

— Сакраб турувчи тўпдан тезроқ ҳаракат килувчи нарса жаҳонда йўқ,— дейди у Бразилияда чиқадиган ҳафталик «Вежа» газетаси мухбирига.— Лекин жаҳонда дами чиқарилган тўпдек ожиз нарса ҳам бўлмайди...

— Айтишларига қараганда футболдан кетиш ҳақидаги қарорингиздан қайтсангиз сизга пул беришармиш-а?

— Ҳа, спорт инвентарлари ишлаб чиқарувчи «Пума» фирмаси жаҳон чемпионатида қатнашишим учун озмунча пул ваъда қилмади.

— Бундан уч йил муқаддам Бразилия миллий командасида иштирок этмасликка қарор қилган эдингиз. Балки 1974 йилга бориб Сиз спорт формасини йўқотсам керак, деб тахмин қилгандирсиз. Ваҳолангки, ҳозир ўзингизни яхши ҳис этяпсиз.

— Футбол билан хайрлашиш учун 1974 йилни белгилаганимда бу санани шунинг учун ҳам танлаган эдимки, чунки шунда ҳам яхши спорт формасида бўлишимга амин эдим.

— Айрим оғзи бўшларнинг гапларига кўра шундай қарорга келишингизнинг сабаби жаҳон чемпионатида Бразилиянинг мағлубиятга учраши ва бу Пеле ҳақидаги афсонани пучга чиқариш эҳтимоли борлиги билан боғлиқдир.

— Жаҳоннинг энг кучли ўйинчилари бизнинг мамлакатимизда эҳтимол Пеле уларнинг биридир. Лекин бу бутун Бразилия деган тушунча эмас.

— Бразилияликлар ғалаба қозонишса ишқибозлар Сизнинг шаънингизни камситишлари мумкин. Лекин команда ютқазиб қўйса Сизни сотқинликда айблашлари мумкин. Бу ҳақда қандай фикрдасиз?

— Мен узоқ йиллар мобайнида Бразилия миллий командаси шарафини ҳимоя қилдим. Менга олтинга тўла кема ваъда қилишганда ҳам бошқа мамлакат командаси сафида ўйнамасдим. Мен доимо Бразилия футболи тараққиётига озми-кўпми ҳисса қўшаётирман деб ўйлардим. Шундай экан мени сотқинликда айблаш — бу ноҳақликдир!..

— 18 йил давомида футбол ўйнаб, футболдан толиққандирсиз?

— Мен ҳеч қачон чарчамайман. Ҳар гал майдонга чиққанимда ўзимни тетик, куч ва қувватга тўла ҳис этаман. Фақат мени бир нарса толиқтиради, у ҳам бўлса узлуксиз сайёҳат. Спорт карьерам давомида бундай саёҳатлар сон-саноқсиз бўлган «Сантос» билан жаҳонни айланиб чиқдим...

— Футболни тарк этиш — Сиз учун бу футбол билан боғлиқ бўлган ҳамма нарсани йўқотиш бўлмайдими?

— Мен ҳеч қачон футболдан бутунлай юз ўгирмайман. Мен «эски гвардия» составида ўтказиладиган матчларда иштирок этиб туриш учун югуриш билан шуғулланишни давом эттираман...

— Футбол Пелега нималар эҳсон қилди?

— Ҳар ким қандайдир истеъдод билан дунёга келади. Менинг истеъдодим—тўп ўйнашда. Бугун мендаги мавжуд ферма, уй, фирмалар, корхоналар, контрактлар ҳамда салмоқли рента бўлса, буларнинг барчасига футбол орқали эришдим. Бордию имкониятим бўлганда эди ҳатто ўзимни «Эдсон Арантес до Насимьенто тўп» деб атардим.

«Комсомольская правда»дан.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ" ГАЗЕТХОНЛАРИГА

1974 йилнинг биринчи ярми учун обуна муддати 1 июлда тугайди. Сиз бундан буён ҳам газетамизни олиб туришни истасангиз обуна муддатини яна узайтиришингиз мумкин. Обуна «Союзпечать» агентликлари, барча алоқа бўлимлари ва узелларда қабул қилинади.

Обуна баҳоси 6 ойга — 2 сўм 64 тийин,
3 ойга — 1 сўм 32 тийин,
1 ойга — 44 тийин.

Ўтган беш ой мобайнида газетамизнинг 106 сони чиқди. Газетани обуначиларга етказиб беришни янада тезлаштириш тадбирларини кўриш мақсадида чиққан сонларнинг неча проценти ўша куниёқ, неча проценти иккинчи кун сизга етказиб берилганлигини билиш истагидамиз.

Сизга хизмат кўрсатаётган алоқа бўлими индексини қўйиб, жавобингизни бизнинг адресга — 700000, Тошкент ГСП, Правда Востока кўчаси, 26. Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриётининг матбуот тарқатиш бўлимига юборишингизни сўраймиз.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00 — ТОШКЕНТ. Телефильм. 11.30 — Қувноқ пионер ёзи. 12.00 — МОСКВА. 12.05 — Гимнастика. 12.30 — «Костёр». 13.00 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 14.00 — Телеочерк. 17.20 — Телефильм. 18.50 — ТОШКЕНТ. 19.00 — **«Глобус».** 19.30 — Интернационализм — байроғимиз. 20.00 — «Ахборот». 20.15 — Халқ номзодлари. 20.25 **Ўн минут музика.** 20.35 — «Ахборот». 20.55 — Ленин мукофоти лауреатлари. **Константин Симонов.** 22.00 — МОСКВА. П. И. Чайковский номли V халқаро конкурсининг тантанали очилиши. 24.00 — «Вақт». **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.50 — МОСКВА. 19.20 — Янгиликлар. 19.30 — Жаҳон халқлари ижоди. 20.00 — «Поэзия». 20.15 — Фан оламида. 20.45 — **Соҳил** (бадиий фильмнинг 2-серияси). 22.00 — ТОШКЕНТ. Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 22.30 — **Айбсиз** (бадиий фильм). **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — **Болтиқ депутати** (бадиий фильм). 20.10 — Жаҳон халқлари ҳунармандлари. 21.50 — Сиз қаерда ўқимоқчисиз?

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Кумуш кўл хазинаси — «ЧАЙКА», «ВОСТОК», САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Сен билан ва сенсиз — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Ғирт ёлғончи — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ҳаёт манбаи — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Шляпангни олиб, бўса ол! — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Юрак иши — қалб иши — «ВОСТОК» (21.45).

ЁЗГИ БИНОДА

Кумуш кўл хазинаси — «ФЕСТИВАЛЬ».

Сен билан ва сенсиз — «ХИВА».

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/VI да Ҳаёт шоми, 12/VI да Комиссия, 13/VI да Парвона.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 12/VI да Қонли тўй, 13/VI да Замонали ва Омонали.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома
БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача